

Mazopa arrunta

Beste izendapenak:

Marsopa común (ESP)
Toniña (GAL)
Mazopa arrunta (EUS)
Boto (POR)
Harbor porpoise (ENG)
Marsvin (DAN)
Marsouin commune (FRA)
Schweinswal (DEU)

Ezaugarriak

Europear zetazeoen artean txikiena da, 130 eta 200 cm bitarteko luzerarekin. Gorputz sendoa dauka eta muturrik gabeko burua. Hortzak, beste espezieenak ez bezela lauak dira, gohi maxilarrean 22-28 dauzkate eta behe maxilarrean 21-26. Bular hegatsak txikiak dauzka eta punta biribilduarekin, bizkar-hegatsa aldiz tringeluarra eta gorputzaren erdialdean kokatua dago.

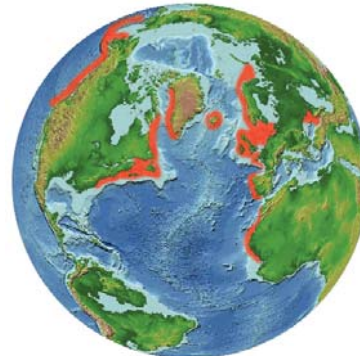
Heldutasun sexuala 3-4 urte bitartean hasten da, 130 eta 140 cm.ko tamaina hartzen dutenean, emeak zertxobait handiagoak dira. Ernalketak eta erditzeak udaberri eta uda garaian izaten dira, haurdunaldiak 10-11 hilabete irauten duelarik. Kumeak urte betez hartzen du esnea, hortaz, erditzeak urte bete edo bi urtero ematen dira.

Espezie ugariz elikatzen da, batez ere sardak osatzen dituzten arrain eta zefalopodoez. Itsasondo arrokatsu edo eta partzialki ureztatuen inguruan elikatzen da, orokorrean bakarka.

Gehienetan 2 eta 7 aleetako taldeetan bizi dira. Ez dira untzietara hurbiltzen, portaera iheskor eta ankerra azaltzen dutelarik. Urpean denbora luzez egoten dira eta uretatik gorputza erabat atera gabe azaleratzen dira, ondorioz oso zaila izaten da hauek ikustzea. Izurde haundiengandik ihes egiten dute hilgarriak suertatu daitezkeen erasoak saihesteko.

Ipar hemisferioko ur epel, hotz eta subartikoetan bizi dira, plataforma kontinentaldeko eta sakonera gutxi-ko uretan aurkitzen dira, itsasondoko mendi eta arroketatik gertu.

Ilustrazioa: © Tokio

XX garren menderarte ehizatuak izan ziren europako zenbait herrialdetan, Danimarka eta Norbeian adibidez, Erdi-aroan espainiako portuetan saltzen eta kontsumitzen zituztelaren susmoa dago, orduko erligioaren arabera, baraugaraian haragia debekatua zegoela eta, mazopa arraina zelakoan jaten zen.

Argazkiak : © Urki

Babes egoera

Habitat naturalak eta basa-landaredia eta fauna zaintzeari buruz Kontseiluak 1992ko maiatzaren 21ean emandako zuzentaraua, Europar Batasunaren, biodibertsitatearen babeserako Rio-ko goi bilerarekiko konpromezu gisa sortu zen (1992).

Zuzentarauaren babesean hartzen diren neurriak garrantzi komunitarioko habitat naturalak, eta landaredia eta fauna zaintzeko izango dira. Aipatutako helburua lortzeko Zuzentarau honek duen tresna nagusia Europa mailan bereziki babestu beharreko guneen Sare Ekologikoa da, "Natura 2000" izenokoa.

Il garren eranskinean aipatzen diren garrantzi komunitarioko animalia eta landareria espezieentzat eremu bereziak izendatu behar dira. Espezie hauen artean hainbat zetazeo espezie daude.

Arautegi honen trasposizioaren arabera, zuzenbide espainol eta autonomikoetan espezie honen babes maila "Ahula" dela kontuan hartuz, espeziearentzat Babes Egitarau bat ezartzera ezinbestekoa da.

Mehatxuak:

Espezie honek jasaten dituen mehatxuak honako hauek dira;

Arrantza mota ezberdinek eragiten dituzten heriotzak

Kutsadura kimikoa eta akustikoa

Habitataren suntsipena

Gehiegizko arrantza

Itsas trafikoaren eragina

Mehatxuen eta hauen ondorioen ikerketen arabera, espezie hauen bizi iraupena ziurtatzeko edo eta kontserbazio egoera aproposa mantentzeko, beharrezkoak dira aldaketak, bai mehatxuen behin behineko desagertzea edo hauen murrizketak.

Zetazeo espezieen kontserbaziorako proiektua

Zetazeo espezie babestuen Kontserbazio planak ezartzeko, espezie hauen ekobiologiari buruzko oinarritzko informazioa lortu beharra dago, hauen portaera eta jasaten dituzten mehatxuak ezagutu eta hauek babesteko beharrezkoak diren neurriak ezarri. Helburu hauekin garatu da "Iparatlantikoko Mugaketa Itsastarreko Zetazeo espezie babestuentzako kontserbazio planen garapenerako oinarriak" proiektua.

Proiektu honen helburua, Euskadi eta Galizia arteko eremu itsastarrean eta Estatu Espainoleko Eremu Ekonomiko Esklusiboan bizi diren zetazeoei buruzko informazioaren bilduma osoa egitea da. **Espezie hauek, Espainiako Espezie Mehatsuen Zerrendan eta 139/2011 Errege Dekretuan**, otsailaren 4koa, Espainiako Natura-Ondarearen eta Biodibertsitatearen Inbentarioa garatzeko dena, azaltzen dira.

Proiektu hau **CEMMA-INT** ek bultzatu du eta zetazeoekin lan egiten duten **AMBAR, CEMMA, CEPESMA** eta **EIBE** elkarteekin garaturiko elkarlanari esker burutu da. Halaber europar hegoaldeko ikertzaile garrantzitsuenetarikoen laguntza ere jaso du.

Antolatzen dute:

CEMMA-INT
www.cemma.org
localcemma@arrakis.es

AMBAR
www.ambarcetaceos.com/

CEPESMA
www.cepisma.org

EIBE
www.eibeh.org

Kolaborazioarekin:

Diseñua eta maquetación-a: ASTROPENTA. Argazkiak: © CEMMA/Urki. Jatorrizko ideia © CEMMA-INT. Inprimatzen du: . DEP. LEGAL:

Mazopa arrunta

Phocoena phocoena

